

Regulering av bredbåndstelefonei etter lov om elektronisk kommunikasjon

14. juni 2006

INNHOLDSFORTEGNELSE

Oppsummering	3
1 Innledning.....	5
2 Kategorier av bredbåndstelefoeni.....	6
2.1 Generelt om de ulike kategoriene av bredbåndstelefoeni	6
2.2 Bredbåndstelefoeniløsninger som ikke er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon	7
2.3 Bredbåndstelefoeniløsninger som delvis er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon.....	7
2.4 Bredbåndstelefoeniløsninger som er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon	7
3 Markedsutvikling.....	8
3.1 Generelt om markedsutviklingen for bredbåndstelefoeni	8
3.2 Spesielt om markedsutviklingen for bredbåndstelefoeni av kategori 3.....	8
3.2.1 Husholdningsmarkedet	8
3.2.2 Bedriftsmarkedet	8
4 Regulering av ulike former for bredbåndstelefoeni.....	8
4.1 Regulering av bredbåndstelefoeni av kategori 1	8
4.2 Regulering av bredbåndstelefoeni av kategori 2	9
4.2.1 Er bredbåndstelefoeni av kategori 2 en (offentlig) elektronisk kommunikasjonstjeneste?	9
4.2.2 Er bredbåndstelefoeni av kategori 2 en telefontjeneste?	10
4.3 Regulering av bredbåndstelefoeni av kategori 3	11
4.3.1 Er bredbåndstelefoeni av kategori 3 en (offentlig) elektronisk kommunikasjonstjeneste? ..	11
4.3.2 Er bredbåndstelefoeni av kategori 3 en (offentlig) telefontjeneste?	11
4.3.3 Hvilke av ekomlovens materielle bestemmelser får anvendelse på bredbåndstelefoeni av kategori 3?	12
5 Spesielt om regulering av bredbåndstelefoeni av kategori 3.....	12
5.1 Mulighet for å gi dispensasjon etter ekomloven og ekomforskriften	12
5.2 Foreslåtte alternative metoder for regulering av bredbåndstelefoeni av kategori 3.....	12
5.3 Om nomadisk utnyttelse av bredbåndstelefoeni	14
5.4 Enkelte særskilte spørsmål knyttet til bredbåndstelefoeni av kategori 3	15
5.4.1 Bruk og portering av numre	15
5.4.2 Anrop til nødnumre.....	16
5.4.3 Måling av og informering om kvalitet	17
5.4.4 Kommunikasjonskontroll.....	18
6 Bredbåndstelefoeni og SMP-reguleringen.....	18
6.1 Om relevante markeder og SMP-regulering	18
6.2 Bredbåndstelefoeni og de relevante markeder.....	18
6.3 Særskilte forpliktelser i markedene for originering, terminering og transitt i fastnett (markedene 8-10)	19
6.4 Særskilte forpliktelser i sluttbrukermarkedene for fasttelefoeni (markedene 1-6)	19
Vedlegg A – Oversikt over bestemmelsene som får anvendelse på bredbåndstelefoeni.....	21

dersom den aktuelle tilbyderen gir tilfredsstillende informasjon i sin markedsføring om manglende egenskaper ved tjenesten.

5. PT er i utgangspunktet positiv til nomadisk bruk av bredbåndstelefoeni, forutsatt at viktige hensyn ikke blir skadelidende. PT mener dette kan oppnås i tilfredsstillende grad blant annet gjennom at tilbyderen gir klar og entydig informasjon til potensielle sluttbrukere.
6. Geografiske nummer skal kunne benyttes av tilbydere av bredbåndstelefoeni. Dette innebærer også at det skal være mulig for en sluttbruker å portere eksisterende geografiske nummer fra en tilbyder av PSTN/ISDN til en tilbyder av bredbåndstelefoeni og omvendt.
7. Bruk av geografiske nummer forutsetter at tjenesten markedsføres og fremstår som en fasttelefonitjeneste, og i det alt vesentligste brukes fra sluttbrukerens faste adresse. Dersom telefonitilbudet markedsføres for nomadisk bruk, skal stedsuavhengige nummer i 85x-serien benyttes.
8. Nummer fra den nasjonale nummerplanen skal benyttes for brukere i Norge. Det vil imidlertid være mulig å benytte norske nummer for nomadiske bredbåndstelefoenitjenester i avgrensede perioder i utlandet, på tilsvarende måte som norske mobilnummer kan benyttes for norske brukere som roamer i utlandet.
9. Det er ikke aktuelt å gi dispensasjon fra plikten til å tilby opprinnelsesmarkering for bredbåndstelefoenitjenester som bare brukes stasjonært.
10. Det vil i en overgangsfase kunne gis midlertidige unntak fra plikten til å gi sikker opprinnelsesmarkering for tilbydere av bredbåndstelefoeni som åpner for nomadisk bruk. Det vil bli knyttet konkrete vilkår til slike unntak, bl.a. krav til å registrere kundens hjemmeadresse og formidle denne til nødmeldesentralen sammen med en merking av anropet som (potensielt) nomadisk bredbåndstelefoeni.
11. Tilbydere av bredbåndstelefoeni skal måle og rapportere om kvalitet på sine tjenester. PT er i ferd med å revidere måten kvalitetsrapporteringen for bredbåndstelefoeni skal gjennomføres på. I denne prosessen vil PT vurdere hvilke parametere som tilbyderne av bredbåndstelefoeni skal måle og rapportere om.
12. PT har igangsatt et eget arbeid om kommunikasjonskontroll knyttet til IP-baserte tjenester, herunder bredbåndstelefoeni, med sikte på å nå frem til en løsning som fungerer tilfredsstillende her også for tilbydere av bredbåndstelefoeni. Tilbydere vil få anledning til å vurdere og å kommentere resultatet av PTs arbeide før et forpliktende regelverk fullføres.
13. PT har konkludert med at bredbåndstelefoeni av kategori 3 inngår i de relevante sluttbrukermarkedene for fasttelefoeni (dvs. markedene 1-6) og de relevante grossistmarkedene for originering, terminering og transitt i fastnett (dvs. markedene 8-10).
14. Tilbydere av bredbåndstelefoeni som har innflytelse over egen termineringspris er utpekt som tilbydere med sterk markedsstilling i markedene for terminering av trafikk i eget fastnett (marked 9). Disse er underlagt særskilt regulering, bl.a. regulering av termineringspris.
15. Konkurransproblemene i sluttbrukermarkedene for fasttelefoeni relaterer seg i hovedsak til PSTN/ISDN og ikke til bredbåndstelefoeni. Dette innebærer bl.a. at Telenors bredbåndstelefoenitjeneste ikke vil være underlagt krav om videresalg av abonnement, fast forvalg og forvalg ved bruk av prefiks.

1 Innledning

Lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) med forskrifter danner utgangspunkt for regulering av elektronisk kommunikasjon i Norge.¹ Regelverket er basert på EUs direktivpakke² om elektronisk kommunikasjon som er implementert i Norsk rett gjennom EØS-avtalen. Siktemålet med dette dokumentet er å gi en oversikt over Post- og teletilsynet (PT) sitt syn på hvordan bredbåndstelefoner reguleres etter gjeldende rett. Spørsmålet om den enkelte tjeneste omfattes av lovens virkeområde må avgjøres etter en konkret vurdering. For ordens skyld ønsker PT å presisere at tilsynet her ikke har hatt til hensikt å legge føringer for hvordan andre tjenester enn bredbåndstelefoner skal vurderes. Videre har PT kun i begrenset grad gått inn på hensiktsmessighetsvurderinger av de reglene som berører bredbåndstelefoner.

15. april 2005 publiserte PT prinsippnotatet *Regulering av bredbåndstelefoner*³, som gir uttrykk for PTs syn på reguleringen av bredbåndstelefoner som er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon. De synspunktene som PT ga uttrykk for i *Regulering av bredbåndstelefoner* er fortsatt gjeldende og også gjengitt i dette dokumentet (*Regulering av bredbåndstelefoner etter lov om elektronisk kommunikasjon*).

PT publiserte 7. oktober 2005 høringsdokumentet *Vurdering av om bredbåndstelefoniløsninger som ikke er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon reguleres av ekomloven med høringsfrist 7. november 2005*.⁴ PT har mottatt 9 høringsuttalelser til høringsdokumentet, og alle innspillene har bidratt positivt til utformingen av dette dokumentet.

PT vil i dette dokumentet også kort gjengi hvordan bredbåndstelefoner er inkludert i reguleringen av tilbyder med sterk markedsstilling (SMP-reguleringen) i markedene 1-6 (sluttbrukermarkedene for offentlige telefontjenester i fastnett) og 8-10 (originering, terminering og transitt i fastnett).⁵

For ordens skyld vil PT påpeke at spørsmålet om en bredbåndstelefoniløsning kan anses som en elektronisk kommunikasjons- og eventuelt telefontjeneste er forskjellig fra spørsmålet om en bredbåndstelefoniløsning kan anses som et substitutt for tradisjonell fasttelefoni, og dermed inkluderes i markedene 1-6 og 8-10. Om en bredbåndstelefoniløsning kan anses som en elektronisk kommunikasjons- eller telefontjeneste, beror på en vurdering av om tjenesten har den type karakteristika som gjør at den faller innenfor definisjonen av elektronisk kommunikasjonstjeneste i ekomloven § 1-5 nr. 4 eller telefontjeneste i ekomloven § 1-5 nr. 5. Vurderingen av om en bredbåndstelefonitjeneste kan inkluderes i markedene 1-6 og 8-10 beror på en vurdering av substituerbarhet på tilbuds- og etterspørselssiden.

I det følgende vil PT først drøfte hvordan man kan kategorisere de ulike typene bredbåndstelefoner (kapittel 2). Deretter vil det bli redegjort for markedsutviklingen for bredbåndstelefoner i Norge (kapittel 3). Videre vil PT drøfte hvorvidt ulike former for bredbåndstelefoner kan anses som en elektronisk kommunikasjonstjeneste og eventuelt telefontjeneste (kapittel 4). Deretter vurderes

¹ Regelverket er tilgjengelig på PTs nettsted under menyvalget "regelverk".

² Directive 2002/21/EC on a common regulatory framework for electronic communications networks and services (*Framework Directive*); Directive 2002/20/EC on the authorisation of electronic communications networks and services (*Authorisation Directive*); Directive 2002/19/EC on access to, and interconnection of, electronic communications networks and associated facilities (*Access Directive*); Directive 2002/22/EC on universal service and users' rights relating to electronic communications networks and services (*Universal Service Directive*); Directive 2002/58/EC concerning the processing of personal data and the protection of privacy in the electronic communications sector (*Directive on privacy and electronic communications*).

³ Prinsippnotatet *Regulering av bredbåndstelefoner* er et resultat av PTs høringsdokument *Regulatoriske utfordringer ved IP-telefoni* som ble publisert 8. oktober 2004 med høringsfrist 11. november. I forbindelse med denne høringen mottok PT underkant av 30 høringsuttalelser som kan leses på PTs nettsted www.npt.no under menyvalget høringer. *Regulering av bredbåndstelefoner* er tilgjengelig på http://www.npt.no/iKnowBase/FileServer/prinsipp_bredband.pdf?documentID=44246

⁴ Høringsdokumentet og uttalelsene kan leses på PTs nettsted www.npt.no under menyvalget høringer.

⁵ Se http://www.npt.no/portal/page?_pageid=121,47206&_dad=web&_schema=PORTAL

enkelte særskilte spørsmål knyttet til regulering av bredbåndstelefoeni som er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon (kapittel 5). Til slutt vil PT gi en kort oversikt over hvordan bredbåndstelefoeni er behandlet i forbindelse med reguleringen av tilbydere med sterk markedsstilling i markedene 1-6 og 8-10 (kapittel 6).

2 Kategorier av bredbåndstelefoeni

2.1 Generelt om de ulike kategoriene av bredbåndstelefoeni

En forutsetning for å kunne bruke bredbåndstelefoeni er at man har en internettaksess som sørger for den underliggende transporten av signaler. Denne internettaksessen kan være trådløs eller fast. Tilbydere av internettaksess er regulert etter ekomloven § 1-5 nr. 4 som tilbydere av elektronisk kommunikasjonstjeneste.

Kort fortalt innebærer bredbåndstelefoeni at tale kommuniseres elektronisk ved hjelp av internettprotokollene og at tjenesten leveres over en bredbåndstilknytning. Noe forenklet kan det sies at man, i stedet for å benytte tradisjonell linjesvitsjet teknologi, tar i bruk såkalt pakkesvitsjet teknologi for å formidle tale elektronisk. Bredbåndstelefoeni tilbys i mange ulike varianter. De formene for bredbåndstelefoeni som PT omtaler i dette dokumentet er offentlig tilbud av bredbåndstelefoeni, det vil i enkelhet si tjenester som er tilgjengelige for allmennheten. Bredbåndstelefoeniløsninger som kun benyttes for bedriftsinterne samtaler vil ikke bli omtalt nærmere. Det samme gjelder formidling av tale over internettprotokollene som kun benyttes i transportøyemed i nettilbydernes nett uten at dette gir seg utslag i andre tjenester på sluttbrukernivå.

Det tilbys i dag flere ulike former for bredbåndstelefoeni som er offentlig tilgjengelig for norske brukere. Ettersom tjenestene varierer i mange henseender, kan det være utfordrende å finne gode måter å klassifisere disse på. PT mener at egenskaper ved selve tjenesten vil være et egnet kriterium for å inndeले det eksisterende tjenestetilbudet i ulike kategorier fra et juridisk ståsted ut i fra dagens marked. Vi har derfor valgt følgende måte å kategorisere bredbåndstelefoeni på:

1. Bredbåndstelefoeniløsninger som ikke er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon
2. Bredbåndstelefoeniløsninger som delvis er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon
3. Bredbåndstelefoeniløsninger som er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon.

Tradisjonell telefoni (PSTN/ISDN og mobiltelefoni) har i dag en utbredelse som muliggjør alle-til-alle-kommunikasjon. Det er per i dag ingen andre systemer som har tilsvarende utbredelse. Det må derfor være mulig å kommunisere med sluttbrukere som er tilknyttet PSTN/ISDN- eller mobilnett for at en tjeneste kan sies å være tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon. Det er mulig at den teknologiske og markedsmessige utviklingen på sikt vil gjøre oppstillingen av ulike kategorier av bredbåndstelefoeni mindre hensiktsmessig for å si noe om hvordan de ulike tjenestetypene reguleres. PT mener likevel at det ut fra hensyn til forutberegnelighet er ønskelig med en hovedinndeling som gjenspeiler regulatoriske ulikheter nå, selv om denne inndelingen muligens revideres på sikt.

Det avgjørende for den rettslige klassifiseringen av bredbåndstelefoeni vil til enhver tid være om tjenesten som tilbys har egenskaper som innebærer at den er å anse som (offentlig) elektronisk kommunikasjonstjeneste og eventuelt som offentlig telefontjeneste. Hva tjenesten er å anse som må vurderes konkret. Vurderingene av hvilke former for bredbåndstelefoeni som reguleres av ekomloven og av hvilke regler, vil være nyttig for aktører som tilbyr eller vurderer å tilby slike tjenester. De rettslige vurderingene i kapittel 4 og 5 er knyttet opp til hvordan bredbåndstelefoeni faktisk produseres i dag, og hvordan disse produktene vil påvirke det norske markedet.

2.2 Bredbåndstelefoniløsninger som ikke er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon

Med bredbåndstelefoniløsninger som ikke er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon (kategori 1), forstås bredbåndstelefoniløsninger hvor talekommunikasjonen utelukkende skjer mellom et begrenset antall brukere som benytter samme type teknologi, og hvor det ikke er mulig å ringe til en tradisjonell telefon. Mesteparten av bredbåndstelefoniløsninger i denne kategorien skjer via såkalt peer-to-peer-basert teknologi hvor egnet programvare i PC eller andre terminaler (f. eks PDA eller mobiltelefon) utstyrt med hodetelefon/høyttaler og mikrofon gjør at brukeren kan snakke med andre brukere som har tilsvarende programvare installert på sine datamaskiner og som er pålogget Internett. Løsningen gjør det imidlertid ikke mulig å motta anrop fra PSTN/ISDN- eller mobilnett, og det er heller ikke mulig å foreta anrop til slike nett. Breddbåndstelefoniløsninger som ikke er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon er ofte "gratis" å bruke i den forstand at det ikke betales noen månedsavgift samt at samtaler er gratis. PT er likevel oppmerksom på at betaling i slike tilfeller kan finne sted med annet enn penger.

Skype er det mest kjente eksempelet på en leverandør av slike løsninger. Skype tilbyr også mulighet for å terminere samtaler til PSTN/ISDN- eller mobilnett og/eller motta samtaler fra slike nett. Når løsningen benyttes på denne måten, vil den delvis eller fullt ut muliggjøre kravet til alle-til-alle-kommunikasjon og dermed være omfattet av henholdsvis kategori 2 eller 3 av bredbåndstelefoniløsninger (se kapittel 2.3 og 2.4 nedenfor).

2.3 Breddbåndstelefoniløsninger som delvis er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon

Med bredbåndstelefoniløsninger som delvis er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon (kategori 2), forstås løsninger hvor brukeren, i tillegg til å kunne kommunisere med et begrenset antall brukere, har mulighet for enten å i) ringe ut til telefoner i PSTN/ISDN- eller mobilnettet, eller ii) motta samtaler fra telefoner tilkoplede til slikt nett. Løsningen gir imidlertid ikke muligheter for både i) og ii), og tjenester i denne kategorien støtter derfor ikke fullverdig alle-til-alle-kommunikasjon. Foreløpig er det få tilbydere som tilbyr denne type bredbåndstelefoniløsning. Skypes såkalte SkypeOut-løsning er det mest kjente eksempelet på bredbåndstelefoniløsning av kategori 2. Løsningen gjør det mulig for brukere av Skype å foreta anrop som termineres på telefoner tilkoplede PSTN/ISDN- eller mobilnett mot å forhåndsbetale et beløp til Skype for samtalene som tas. I enkelte land tilbys talekommunikasjon i samarbeid mellom store portaler og nettoperatører, f.eks. Yahoo og BT som muliggjør en viss samtrafikk mellom "Messenger-tjenester" og PSTN/ISDN-nettet.

2.4 Breddbåndstelefoniløsninger som er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon

Ved bredbåndstelefoniløsninger som er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon (kategori 3), nyttes normalt telefonnummer fra nummerplan for telefon m.m. (E.164) for å sette opp en forbindelse mellom brukerne. Det kan skilles mellom tilbydere som tilbyr bredbåndstelefoniløsning av kategori 3 uten selv å levere internettaksess til sluttbrukeren, og tilbydere som leverer slik aksess til sluttbrukeren samtidig som de tilbyr bredbåndstelefoniløsning over denne. For begge tilbyderkategoriene gjelder at deres tjenester normalt vil ha et samtrafikkgrensesnitt mot PSTN/ISDN- og mobilnett slik at det er mulig å nå alle sluttbrukere i disse nettene.

3 Markedsutvikling

3.1 Generelt om markedsutviklingen for bredbåndstelefoeni

Utbredelsen av bredbåndstelefoeni avhenger av utbredelsen av alle former for bredbåndsaksess. PTs statistikk viser at 44 % av norske husstander hadde bredbåndsaksess ved utgangen av 2005. Tilsvarende tall ved utgangen av 2004 var 30 %. Økningen i utbredelsen av bredbånd i privatmarkedet forventes å fortsette. Alle former for bredbåndstelefoeni får stadig flere brukere, både innenfor privat- og bedriftsmarkedet. PT forventer også at etter hvert som bredbåndstelefoeni tilbys over flere ulike terminaler (for eksempel mobiltelefon, PDA osv.), vil bruken av bredbåndstelefoeni øke. *Tre-i-ett-tjenester*⁶ vil også få større utbredelse i tiden som kommer. Denne utviklingen forventes også å bidra til at utbredelsen av bredbåndstelefoeni øker.

De største tilbyderne av bredbåndstelefoeni, blant annet Telio AS, Telenor ASA (Telenor) og NextGenTel AS har begynt å markedsføre bredbåndstelefoeni stadig mer aktivt både overfor husholdnings- og bedriftsmarkedet. Telenor har en uttalt målsetning om å bli markedsledende på bredbåndstelefoeni. PT forventer at dette vil bidra til økt vekst i antall bredbåndstelefoenikunder i 2006 og 2007.

3.2 Spesielt om markedsutviklingen for bredbåndstelefoeni av kategori 3

3.2.1 Husholdningsmarkedet

Det første tilbudet om bredbåndstelefoeni av kategori 3 til husholdninger ble lansert første kvartal 2004. PTs statistikk for 2005 viser at 181 613 husholdninger hadde tatt i bruk bredbåndstelefoeni ved utgangen av 2005, de fleste som erstatning for tradisjonell fasttelefontjeneste. Ingen av de første tilbyderne av bredbåndstelefoeni av kategori 3 hadde eksisterende kundemasse da de lanserte sine produkter i markedet. Dessuten brukte disse aktørene små beløp på markedsføring. Derksom en tar dette i betraktning, er antall husholdninger som skiftet til bredbåndstelefoeni siden starten av 2004 betydelig. Det forventes at salget av bredbåndstelefoeni til husholdningene vil øke i tiden fremover.

3.2.2 Bedriftsmarkedet

I følge PTs statistikk hadde 5359 bedrifter tatt i bruk bredbåndstelefoeni av kategori 3 for bedrifts-eksterne samtaler ved utgangen av 2005. Dette er en kraftig økning fra starten av året da tilsvarende tall var 530. Til tross for økningen indikerer tallene likevel en forholdsvis lav utbredelse av bredbåndstelefoeni av kategori 3 blant bedrifter foreløpig. PT forventer imidlertid at utbredelsen av bredbåndstelefoeni i bedriftsmarkedet vil øke i tiden fremover.

4 Regulering av ulike former for bredbåndstelefoeni

4.1 Regulering av bredbåndstelefoeni av kategori 1

Elektronisk kommunikasjonstjeneste er i ekomloven § 1-5 nr. 4 definert som:

tjeneste som helt eller i det vesentlige omfatter formidling av elektronisk kommunikasjon og som normalt ytes mot vederlag.

Med elektronisk kommunikasjon forstås etter samme bestemmelse nr. 1:

overføring av lyd, tekst, bilder eller andre data ved hjelp av elektromagnetiske signaler i fritt rom eller kabel i et system for signaltransport.

Bredbåndstelefoeni av kategori 1 omfatter et vidt spekter av ulike tjenester i sterk teknologisk utvikling. I tillegg til de løsninger som i hovedsak kun gir muligheter for overføring av tale over

---

⁶ Triple-play-/Tre-i-ett-tjenester innebærer at det tilbys internettilgang, bredbåndstelefoeni og TV/filmleie i en og samme pakke, der det som regel vil være mest prisgunstig for kunden å velge alle tre produktene samlet.

Internett har blant annet opplæringsprogrammer og chatteprogrammer integrert løsninger som gjør det mulig for brukerne av slike tjenester å snakke sammen over nettet. Videre er den regulatoriske tilstanden for bredbåndstelefoeni av kategori 1 fortsatt uklar innenfor EU. PT mener derfor at det på nåværende tidspunkt ikke er hensiktsmessig å konkludere generelt i forhold til om bredbåndstelefoeni av kategori 1 er elektroniske kommunikasjonstjenester eller ikke. Det må vurderes konkret hvorvidt den enkelte leverandør av bredbåndstelefoeni av kategori 1 i vesentlig grad bidrar til selve formidlingen av elektronisk kommunikasjon.

PT vil understreke at tilbyderne av internettaksess, som uansett vil stå for den underliggende overføringen av data, vil være regulert som tilbyder av elektronisk kommunikasjon.

4.2 Regulering av bredbåndstelefoeni av kategori 2

4.2.1 Er bredbåndstelefoeni av kategori 2 en (offentlig) elektronisk kommunikasjonstjeneste?

For denne kategorien er det først tale om en kategori 1 type tjeneste som tilbys. I tillegg tilbys mulighet for å kommunisere med sluttbrukere som er tilknyttet PSTN/ISDN- eller mobilnett. Dette foregår på den måten at leverandøren tilbyr et teknisk grensesnitt inn mot slike nett i form av en såkalt gateway. En slik gateway sørger for nødvendig konvertering mellom ulike teknologier samt overføring av taleinnhold og styresignaler mellom nettene. Dette omfatter åpenbart formidling av elektronisk kommunikasjon. Tilbydere av bredbåndstelefoeni av kategori 2 tar normalt aktivt del i selve formidlingen av talen, og råder dermed (fysisk eller juridisk) over overføringen av signaler mellom brukerne. I den grad tjenesten tilbys mot vederlag, er det derfor etter PTs mening utvilsomt at det er tale om en elektronisk kommunikasjonstjeneste, jf. ekomloven § 1-5 nr. 4. Dermed finner PT at bredbåndstelefoeni av kategori 2 er omfattet av ekomloven, jf. § 1-2.

Videre følger det av ekomloven § 1-5 nr. 14 at

tilbyder er enhver fysisk eller juridisk person som tilbyr andre tilgang til elektronisk kommunikasjon eller -tjeneste.

Dette innebærer blant annet at tilbydere av tjenester som SkypeOut, SkypeIn eller lignende løsninger vil være underlagt ekomlovens bestemmelser om elektroniske kommunikasjonstjenester.

PTs konklusjon innebærer at samtlige av ekomlovens bestemmelser som relaterer seg elektroniske kommunikasjonstjenester får anvendelse på bredbåndstelefoeni av kategori 2. En oversikt over de viktigste bestemmelsene er gitt i vedlegg A.

Offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste er definert i ekomloven § 1-5 nr. 7 som

elektronisk kommunikasjonstjeneste som er tilgjengelig for allmennheten eller beregnet til bruk for allmennheten.

For de i dag kjente tilbud av bredbåndstelefoeni av kategori 2 i det norske markedet, vil vilkåret knyttet til offentlighet være oppfylt. Etter en naturlig språklig forståelse vil derfor reglene om offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste i utgangspunktet kunne få anvendelse på bredbåndstelefoeni av kategori 2.

PT finner at bredbåndstelefoeni som delvis er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon (kategori 2) er en elektronisk kommunikasjonstjeneste. Slike tjenester vil videre anses som offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste forutsatt at de er tilgjengelig for allmennheten eller beregnet til bruk for allmennheten.
--

4.2.2 Er bredbåndstelefontjenesete av kategori 2 en telefontjenesete?

Ser man på bredbåndstelefontjenesete av kategori 2, skiller denne seg fra tradisjonelle telefontjenesete ved at det enten er umulig å foreta anrop til eller motta anrop fra brukere i PSTN/ISDN- eller mobilnett. Funksjonaliteten er derfor begrenset i forhold til tradisjonell telefontjenesete. Det kan likevel tenkes at bredbåndstelefontjenesete av kategori 2 kan anses som en telefontjenesete. Dette vil avhenge av om vilkårene for at tjenesete skal anses som en telefontjenesete er oppfylt.

Definisjonen av telefontjenesete fremgår av ekomloven § 1-5 nr. 5:

telefontjenesete: elektronisk kommunikasjonesete som overfører tale mellom terminalutstyr koblet til nettermineringspunkter i et elektronisk kommunikasjonsnett.

Som et utgangspunkt er ordlyden i definisjonen vid nok til å favne bredbåndstelefontjenesete av kategori 2. For det første er det snakk om en *elektronisk kommunikasjonesete*, og det er også klart at tjenesete (direkte eller ved bruk av underleverandører) *overfører tale mellom terminalutstyr koblet til nettermineringspunkter i et elektronisk kommunikasjonsnett.*

Spørsmålet er allikevel om den forholdsvis vide definisjonen av telefontjenesete bør tolkes innskrenkende fordi bredbåndstelefontjenesete av kategori 2 mangler flere av de egenskapene som kjenner tegner tradisjonell telefontjenesete. Merknadene til bestemmelsen gir liten veiledning for spørsmålet⁷:

Definisjonen er teknologinøytral. Med den fremveksten vi har av IP-baserte tjenesete i dag vil det f.eks. være hensiktsmessig også å inkludere telefontjenesete basert på ruting, og ikke bare svidede telefontjenesete som i gjeldende lov. Det følger ikke av denne endring av definisjonen noen endring av status til offentlig telefontjenesete over ISDN med ordinær telefonifunksjonalitet eller mobil telefontjenesete som begge fortsatt omfattes, idet definisjonen omfatter slik tjenesete uavhengig av om den leveres til fast eller mobilt utstyr til elektronisk kommunikasjon.

Bredbåndstelefontjenesete av kategori 2 er delvis tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon. Dette innebærer at sluttbrukeren i tillegg til å kunne kommunisere med et begrenset antall brukere som benytter samme type teknologi, har mulighet for *enten* å ringe ut til telefoner i PSTN/ISDN-nettet *eller* å motta samtaler fra telefoner tilkopleet slikt nett. PT finner derfor at bredbåndstelefontjenesete av kategori 2, hovedsakelig benyttes som et supplement til tradisjonell fast- eller mobiltelefontjenesete.

Det kan videre tillegges at det, etter PTs oppfatning, er grunn til å tro at de fleste brukere vil ha lavere forventninger til en tjenesete som bare delvis er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon enn en som er det. Dersom PT pålegger tilbyderne av bredbåndstelefontjenesete av kategori 2 de pliktene som er knyttet til offentlig telefontjenesete, vil dette kunne gi en regulering som avviker fra brukernes forventninger til hva som er rimelig å kreve av denne typen tjenesete.

Det kan innvendes at det vil være uheldig og potensielt konkurransevridende dersom bredbåndstelefontjenesete av kategori 2 ikke omfattes av bestemmelsene relatert til offentlig telefontjenesete. PT ser dette poenget, men påpeker samtidig at konkurransekraften bredbåndstelefontjenesete av kategori 1 og 2 representerer vil være av begrenset karakter ettersom de fleste sluttbrukerne ikke vil oppfatte bredbåndstelefontjenesete av kategori 1 og 2 som en erstatning for tradisjonell telefontjenesete. PT mener dessuten at tilbyderne i kategori 2 på sikt vil ha et naturlig incitament til å tilby alle-til-alle-kommunikasjon (dvs. mulighet for å foreta anrop til og motta anrop fra PSTN/ISDN- eller mobilnett). Dette vil i så fall føre dem over i kategori 3, som reguleres fullt ut som offentlig telefontjenesete (se kapittel 4.3).

PTs konklusjon etter dette er at bredbåndstelefontjenesete av kategori 2 ikke er en telefontjenesete. Bestemmelsene som knytter seg til telefontjenesete får derfor ikke anvendelse.

⁷ Ot. prp. Nr. 58 "Om elektronisk kommunikasjon" (ekomloven), side 86.

PT finner at bredbåndstelefontjenester som delvis er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon (kategori 2), ikke er en telefontjeneste. En kombinasjon av to bredbåndstelefontjenester av kategori 2, for eksempel SkypeIn og SkypeOut, vil defineres som bredbåndstelefontjenester av kategori 3 og anses for å være en telefontjeneste (se kapittel 4.3).

4.3 Regulering av bredbåndstelefontjenester av kategori 3

4.3.1 Er bredbåndstelefontjenester av kategori 3 en (offentlig) elektronisk kommunikasjonstjeneste?

På samme måte som for bredbåndstelefontjenester av kategori 2, vil tilbydere av bredbåndstelefontjenester av kategori 3 normalt ta aktivt del i selve formidlingen av talen, og dermed råde (fysisk eller juridisk) over overføringen av signaler mellom brukerne. PT finner derfor at bredbåndstelefontjenestetilbud som er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon som tilbys på det norske markedet i dag klart omfattes av definisjonen av elektronisk kommunikasjonstjeneste i ekomloven § 1-5 nr. 4.

I den grad bredbåndstelefontjenesten som tilbys er *tilgjengelig for allmennheten eller beregnet til bruk for allmennheten*, vil derfor denne anses som en offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste jf. ekomloven § 1-5 nr. 7. Etter PTs oppfatning inkluderer dette alle kjente tilbydere av bredbåndstelefontjenester av kategori 3 i det norske markedet i dag.

PT finner at bredbåndstelefontjenester som er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon (kategori 3) er å anse som en elektronisk kommunikasjonstjeneste. Slike tjenester vil videre anses som offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste forutsatt at de er tilgjengelig for allmennheten eller beregnet til bruk for allmennheten.

4.3.2 Er bredbåndstelefontjenester av kategori 3 en (offentlig) telefontjeneste?

En bredbåndstelefontjeneste av kategori 3 vil *overføre tale mellom terminalutstyr koblet til net-termineringspunkter i et elektronisk kommunikasjonsnett*, jf. ekomloven § 1-5 nr. 5. Det er mulig å både foreta anrop til og motta anrop fra brukere i PSTN/ISDN- eller mobilnett med bredbåndstelefontjenester av kategori 3. Denne typen tjenester har derfor tilnærmet samme funksjonalitet som og framstår for brukerne som et alternativ til tradisjonell telefoni. PT finner derfor at bredbåndstelefontjenester av kategori 3 som et utgangspunkt må anses som telefontjenester etter ekomloven § 1-5 nr. 5.

Enkelte aktører har i sine høringsuttalelser til PTs høringsdokument om bredbåndstelefontjenester av kategori 3 (*Regulering av bredbåndstelefontjenester*) gitt uttrykk for at bredbåndstelefontjenester ikke kan anses som en telefontjeneste etter ekomloven § 1-5 nr. 5 siden tjenestene ofte inneholder mer enn formidling av tale. Man kan for eksempel tenke seg at bredbåndstelefontjenester gir muligheter for å sende tekstbeskjeder, videosekvenser eller lignende mens man snakker.

PT er enig i at bredbåndstelefontjenester på mange måter gir bedre muligheter for å inkludere tilleggstenester som nevnt. På sikt kan det også tenkes at disse tilleggstenestene fremstår som like viktige som selve taleformidlingsfunksjonen. Det ville imidlertid være å gå for langt å si at taledelen av tjenesten opphører å være telefoni så lenge denne funksjonen inngår som en del av en større enhet. Mulighetene for å tilby flere former for tjenester over samme teknologiske plattform er en sentral side av den pågående konvergensen mellom ekom- og mediesektoren.⁸ Konvergens innebærer at ett og samme kommersielle produkt i virkeligheten kan bestå av flere ulike tjenester og/eller produkter som hver for seg er gjenstand for forskjellig regulering.

For å kunne ta stilling til hvordan en slik tjeneste reguleres, må det derfor foretas en konkret analyse av hvilke tjenesteelementer som inngår i det tilbudte produktet. Etter PTs oppfatning gjør ikke tilstedeværelse av tilleggstenester at tjenesten opphører å være telefontjeneste. PT kan heller ikke se at det finnes støtte for en slik oppfatning i lovens definisjon av telefontjeneste. Rik-

⁸ For en nærmere redegjørelse for konvergens, se Konvergensutredningen NOU 1999: 26.

tignok kan tilstedeværelse av andre funksjoner gjøre at tjenesten i tillegg til å være en telefontjeneste kan anses som andre former for tjenester. Dette vil i så fall kunne gjøre at tjenesten også vil være omfattet av andre regelsett enn de PT fører tilsyn med. Som støtte for vårt syn, nevner vi at mobiltelefoni utvilsomt betraktes som telefontjeneste, selv om man der har tilleggstjenester som SMS, MMS og annen dataoverføring.

I den grad bredbåndstelefontjener av kategori 3 er *tilgjengelig for allmennheten*, vil tjenesten også anses som en offentlig telefontjeneste, jf. forutsetningsvis ekomloven § 1-5 nr. 7. For de i dag kjente tilbud av bredbåndstelefontjener av kategori 3, vil dette vilkåret være oppfylt. Etter en naturlig språklig forståelse vil dermed reglene om offentlig telefontjeneste få anvendelse på kategori 3.

PT mener at bredbåndstelefontjener som er tilrettelagt for alle-til-alle-kommunikasjon (kategori 3) er å betrakte som en telefontjeneste. Slike tjenester vil videre anses som offentlig telefontjeneste forutsatt at de er tilgjengelig for allmennheten eller beregnet til bruk for allmennheten.

4.3.3 Hvilke av ekomlovens materielle bestemmelser får anvendelse på bredbåndstelefontjener av kategori 3?

Som nevnt ovenfor er bredbåndstelefontjener av kategori 3 både elektronisk kommunikasjonstjeneste og telefontjeneste. I den grad slike tjenester tilbys allmennheten, eller er beregnet til bruk for allmennheten (noe som normalt er tilfellet), vil tjenestene dessuten være å anse som offentlige elektroniske kommunikasjonstjenester og offentlige telefontjenester. Dette gjør at samtlige av bestemmelsene i ekomloven og forskrift om elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonstjeneste (ekomforskriften) som relaterer seg til henholdsvis elektroniske kommunikasjonstjenester, offentlige elektroniske kommunikasjonstjenester og offentlige telefontjenester får anvendelse for bredbåndstelefontjener av kategori 3. De mest relevante bestemmelsene er listet opp i vedlegg A. Enkelte av disse bestemmelsene gjennomgås i mer detalj nedenfor. Dette gjøres for bestemmelser hvor høringsuttalelsene har vist at det behov for spesiell avklaring av regelens meningsinnhold og hvordan PT har til hensikt å håndheve krav som følger av denne.

Samtlige av ekomlovens og tilhørende forskrifters bestemmelser som relaterer seg til elektroniske kommunikasjonstjenester, offentlige elektroniske kommunikasjonstjenester og offentlige telefontjenester får anvendelse for bredbåndstelefontjener av kategori 3.

5 Spesielt om regulering av bredbåndstelefontjener av kategori 3

5.1 Mulighet for å gi dispensasjon etter ekomloven og ekomforskriften

Forutsatt at det anses som nødvendig og ønskelig med en annerledes regulering av bredbåndstelefontjener enn øvrig telefoni, vil adgang til å gi dispensasjon (helt eller delvis) fra bestemmelser i ekomloven og ekomforskriften gjøre det enklere å tilpasse regelverket til slike tjenester.

Ekomloven inneholder ingen generell dispensasjonshjemmel. Imidlertid er det i enkelte bestemmelser fastsatt at det er mulig å dispensere fra kravene. For bredbåndstelefontjener av kategori 3 er det bestemmelsene om måling av kvalitet og lokalisering av anrop til nødnumre som er viktigst i denne sammenheng. Vi kommer tilbake til disse dispensasjonshjemelelene nedenfor under behandlingen av henholdsvis kvalitet og nødnumre.

5.2 Foreslåtte alternative metoder for regulering av bredbåndstelefontjener av kategori 3

Enkelte parter har i sine høringsuttalelser gitt uttrykk for at prinsippet om teknologinøytralitet tilsier at PT ikke gjør forskjell på tilbydere av bredbåndstelefontjener av kategori 3 og telefonitjenester for øvrig. PT er enig i dette som et utgangspunkt. Formålet om teknologinøytralitet må imidlertid vurderes i forhold til formålene med ekomloven for øvrig. Dersom det er egnet til å bidra til økt konkurranse og dermed bedre og billigere ekomtjenester for brukerne på sikt, vil det kunne anses

å være i tråd med ekomloven å vise forståelse for ”barnesykdommer” i en overgangsfase. PT har allerede tradisjon for å gjøre dette. Som eksempel vises det i denne sammenheng til at tilbydere av mobiltelefonitjenester i praksis har vært underlagt mindre strenge forpliktelser med hensyn til lokalisering av nødansrop enn tradisjonell fasttelefoni. Dette har vært begrunnet ut fra teknologiske forhold. Mobiltilbydere har imidlertid, blant annet etter PTs oppfordring, lykkes å utvikle løsninger som etter hvert tilbyr en tilfredsstillende opprinnelsesmarkering. Få vil hevde at PT burde nektet mobiltilbydere å få inntreden på markedet til inntil for få år siden da problemene relatert til opprinnelsesmarkering der ble løst. Dessuten følger det av merknadene til ekomloven § 2-6 at man kan gi unntak fra kravet nettopp dersom dette er begrunnet i teknologiske forhold.⁹

PT mener at det ikke er i strid med prinsippet om teknologinøytralitet å gi midlertidige unntak fra enkelte plikter overfor tilbydere av bredbåndstelefonitjenester i en overgangsfase.

PT ser imidlertid at det ikke er samfunnsøkonomisk optimalt at praktiseringen av regelverket favoriserer en type teknologi. I størst mulig grad vil derfor PT sørge for at dette ikke skjer, og det klare siktemålet er derfor at alle offentlige telefontjenester bør reguleres likt, uavhengig av hvilken teknologisk plattform tjenestene tilbys over.

Enkelte aktører går inn for å knytte regulering av tjenesten opp mot dens kvalitet. Tanken synes å være at bredbåndstelefonitjenester som har lavere kvalitet enn tradisjonell fasttelefoni ikke bør få lov til å operere under offentlig telefontjenestemerkelappen, og heller ikke gis de rettigheter som er forbundet med dette. Etter ekomloven er det tjenestens *karakter* som er avgjørende for reguleringen den er underlagt, i motsetning til tjenestens kvalitet. Etter PTs oppfatning kan det å innføre et regulatorisk skille på bakgrunn av kvaliteten på den tilbudte tjenesten derfor vanskelig forenes med ekomlovens systematikk. Ved å differensiere på bakgrunn av kvalitet ville dessuten konsekvensen lett kunne bli at aktører med stor markedsrett på infrastrukturnivå ville blitt favorisert, ettersom disse vil ha best forutsetninger for å garantere en best mulig kvalitet på bredbåndstelefonitjenesten. Av hensyn til å legge til rette for at også aktører som ikke kontrollerer infrastruktur skal kunne tilby bredbåndstelefonitjenester, anser PT at det i dagens situasjon ikke er formålstjenlig med en slik tilnærming.

PT vil ikke benytte eventuelle forskjeller i kvalitet som grunnlag for å regulere ulike bredbåndstelefonitjenester likt eller ulikt fra tradisjonelle telefontjenester.

Et annet forslag PT har mottatt går ut på at de innholdsmessige kravene til telefontjeneste ikke nødvendigvis behøver å oppfylles gjennom tilbudet av bredbåndstelefonitjenester av kategori 3, så lenge de kan oppfylles gjennom offentlig telefontjeneste som tilbys av samme tilbyder over en annen teknologisk plattform. Poenget synes her å være at det avgjørende vil være at sluttbrukerne faktisk har en mulighet til å få tilgang på egenskaper ved en telefontjeneste som er viktige for dem simpelthen ved å velge det produktet som er best tilpasset deres behov.

PT har vurdert om det kan legges til grunn at en tilbyder av bredbåndstelefonitjenester av kategori 3 ikke trenger å oppfylle samtlige krav som stilles til en telefontjeneste, så lenge de egenskaper ved tjenesten som kravene oppstiller blir oppfylt gjennom andre telefontjenester som tilbys av tilbyderen. PT finner at det er nokså åpenbart at de krav som gjelder for tilbydere av offentlig telefontjeneste ikke kan forstås på denne måten. Når kravene retter seg mot *tilbydere av offentlig telefontjeneste*, må dette forstås som en henvisning til den konkrete telefontjeneste som tilbys av tilbyderen. Tilbys flere tjenester, vil kravene rette seg mot samtlige av disse tjenestene. Dersom en motsatt løsning skulle legges til grunn, ville dette gi en uheldig konkurransevridning til fordel for tilbydere av bredbåndstelefonitjenester av kategori 3 som også tilbyr tradisjonelle telefontjenester over

⁹ I USO-direktivet (Universal Service Directive) artikkel 26 er kravet forbeholdt tilfeller der opprinnelsesmarkering er teknisk mulig (technically feasible). En tilsvarende reservasjon finnes ikke i ekomloven. I stedet har PT muligheter for å gi unntak fra kravet. I vurderingen av om unntak skal gis, er det imidlertid naturlig å se hen til USO-direktivet, noe som aktualiserer spørsmålet om det er teknisk mulig/overkommelig å tilby opprinnelsesmarkering.

PSTN/ISDN-teknologi. Dette vil inkludere de mest økonomisk ressurssterke tilbyderne. Videre ville sentrale brukerinteresser kunne blitt vesentlig skadelidende.

PT mener at en tilbyder av bredbåndstelefonitjenester av kategori 3 må oppfylle samtlige krav som stilles til en telefontjeneste, og ikke henviser til at kravene oppfylles gjennom andre telefontjenester som eventuelt tilbys av den aktuelle tilbyderen.

5.3 Om nomadisk utnyttelse av bredbåndstelefonitjenester

En sentral egenskap ved bredbåndstelefonitjenester er at tjenesten kan tilbys uten å være fast knyttet til infrastrukturen tjenesten formidles over. At tjenesten er uavhengig fra infrastrukturen skiller bredbåndstelefonitjenester fra tradisjonell fast- og mobiltelefonitjenester. For praktiske formål gjør dette seg særlig utslag i to forhold:

- Sluttbrukerne vil i mange tilfeller kunne bruke tjenesten nomadisk.
- Tjenestetilbyderne vil ikke ha like stor kontroll over tjenesten når den leveres over infrastruktur som de ikke har kontroll over.

At tjenesten vil kunne brukes nomadisk gjør at bredbåndstelefonitjenester teoretisk kan sies å befinne seg et sted midt mellom fast- og mobiltelefonitjenester. I praksis forutsetter imidlertid nomadisk bruk tilstedeværelse av bredbåndsakstilknytning av tilfredsstillende kvalitet. Ettersom utbredelsen av trådløs bredbåndsakstilknytning ("hotspots") mv. fremdeles har et begrenset omfang, gjør dette at bredbåndstelefonitjenester i det alt vesentligste vil brukes stasjonært som en tradisjonell fasttelefon. Dette forsterkes også av at bredbåndstelefonitjenester av kategori 3 foreløpig later til å bli benyttet som et substitutt for fasttelefonitjenester, og at det ikke er gitt at man står fritt i å ta med seg "fasttelefonen" som brukes av flere i en husstand. Når for eksempel en husholdning reiser på hytta og har bredbåndsakstilknytning der, er det imidlertid større grunn til å tro at bredbåndstelefonitjenester vil bli brukt nomadisk. Etter hvert som antallet bredbåndsakstilknytninger øker (ikke minst hotspots), kan det forventes at nomadisk utnyttelse av bredbåndstelefonitjenester øker. Bredbåndstelefonitjenester kan da også bli et alternativ til tradisjonell mobiltelefonitjenester.

PT er i utgangspunktet positivt innstilt til nomadisk bruk av bredbåndstelefonitjenester, ettersom denne muligheten må antas å være ønskelig for mange sluttbrukere. På en annen side er det særlig nomadisk bruk som gjør at enkelte av ekomlovens bestemmelser blir vanskelige å overholde. Konsekvensen er at viktige hensyn som ekomloven er ment å ivareta kan bli skadelidende ved nomadisk bruk. Spørsmålet da er om slik bruk bør begrenses eller forbys.

PT mener det vil være lite hensiktsmessig å innføre slike generelle restriksjoner for nomadisk utnyttelse av bredbåndstelefonitjenester. Det kan heller ikke spores noen særlig vilje blant utenlandske tilsynsmyndigheter til å gjøre tilsvarende. Ettersom nomadisk bruk kan vise seg å bli et viktig konkurransefortrinn for bredbåndstelefonitjenester, vil det være uheldig om Norge er ett av de få landene som begrenser slik utnyttelse.

Men på den annen side: dersom nomadisk bruk tillates, er det også viktig å sikre at viktige hensyn ikke blir skadelidende. PT mener dette kan oppnås i tilfredsstillende grad blant annet gjennom klar og entydig informasjon til potensielle brukere av bredbåndstelefonitjenester. Se for øvrig nærmere om nomadisk bruk, og krav som vil bli stilt i forbindelse med dette, under punkt 5.4.1 og 5.4.2.

PT er i utgangspunktet positiv til nomadisk bruk av bredbåndstelefonitjenester, forutsatt at viktige hensyn ikke blir skadelidende. PT mener dette kan oppnås i tilfredsstillende grad blant annet gjennom at det gis klar og entydig informasjon til potensielle brukere av bredbåndstelefonitjenester.

5.4 Enkelte særskilte spørsmål knyttet til bredbåndstelefoner av kategori 3

5.4.1 Bruk og portering av numre

I dag danner ekomloven kapittel 7, samt forskrift om tildeling og bruk av nummer, nummerserier, navn og adresser for telenett og teletjenester (nummerforskriften), det rettslige grunnlaget for PTs arbeid med nummerforvaltningen. De nasjonale telefonnumre er strukturert og spesifisert i *Nummerplan for telefon m.m. (E.164)*. E.164 er en såkalt obligatorisk nummerplan, dvs. at nummerplanen skal følges dersom man benytter nummer fra denne for å tilby offentlige elektroniske kommunikasjonstjenester. De tre dominerende skillelinjene i nummerplanen går mellom geografiske, stedsuavhengige og landmobile numre. Landmobile numre skal brukes i mobilnettet, mens geografiske numre skal brukes i fastnettet. De geografiske numrene har en geografisk plassering (tilknytningspunkt), mens stedsuavhengige numre kan være knyttet opp mot flere tilknytningspunkter.

PT mener at geografiske nummer skal kunne benyttes av tilbydere av bredbåndstelefoner av kategori 3. Dette innebærer også at det skal være mulig for en sluttbruker å portere eksisterende geografiske nummer fra en tilbyder av PSTN/ISDN til en tilbyder av bredbåndstelefoner og omvendt.

I ekomforskriften § 3-5 annet ledd er det bestemt at en tilbyder av bredbåndstelefoner ikke har plikt til å portere ut numre til andre tilbydere som sluttbrukerne går over til. Bestemmelsen må ses i sammenheng med at det er avsatt en egen nummerserie spesielt for bredbåndstelefoner, 85x-serien. På tidspunktet ekomforskriften ble vedtatt var det uavklart om også geografiske numre ville kunne benyttes av tilbydere av bredbåndstelefoner. Bestemmelsen i § 3-5 annet ledd tar derfor kun sikte på tilfeller hvor en sluttbruker ønsker å ta med seg et nummer i 85x-serien til en annen tilbyder. I slike tilfeller vil portering ikke være mulig dersom sluttbrukeren skulle velge å gå over til en fast- eller mobiltelefonitilbyder. Dersom nummeret sluttbrukeren ønsker å portere er et geografisk nummer, er det imidlertid ikke noe som skulle tilsi at slik portering ikke kan skje. Etter PTs oppfatning må det av disse grunner innfortolkes en reservasjon i ekomforskriften § 3-5 annet ledd om at det kun er i tilfeller hvor sluttbrukere ønsker å portere 85x-numre at tilbyderen kan nekte dette.

Bruk av geografiske nummer forutsetter at tjenesten markedsføres og fremstår som en fasttelefonitjeneste, og i det alt vesentligste brukes fra sluttbrukerens faste adresse. Dagens fylkesvise inndeling av geografiske nummer innebærer at sluttbrukeren ikke kan ta med seg nummeret ved flytting utenfor fylket. Ved flytting ut av fylket, skal det skiftes til et telefonnummer som er avsatt til det aktuelle fylket det flyttes til. Dersom bredbåndstelefonitilbudet markedsføres for nomadisk bruk, skal stedsuavhengige nummer i 85x-serien benyttes.

Bruk av geografiske nummer forutsetter at tjenesten markedsføres og fremstår som en fasttelefonitjeneste, og i det alt vesentligste brukes fra sluttbrukerens faste adresse. Dersom bredbåndstelefonitilbudet markedsføres for nomadisk bruk, skal stedsuavhengige nummer i 85x-serien benyttes.

Uavhengig av hvilken teknologi som benyttes for å levere telefonitilbud, er det tilbydernes plikt å påse at nummerplanen og gjeldende regelverk for nummerforvaltning følges. Det følger av ekomloven § 10-8 at en tillatelse kan trekkes tilbake ved *alvorlige eller gjentatte* brudd på vilkår som er gitt i tillatelsen når det er gitt pålegg etter §§ 10-6 og 10-7 uten at brudd på vilkårene i tillatelsen er opphørt.

Enkelte aktører synes å være av den oppfatning at de ikke bryter nummerplanen dersom den aktuelle brukeren er blitt informert om at for eksempel geografiske numre ikke må benyttes i andre fylker, men brukeren likevel velger å gjøre dette. Etter PTs oppfatning samsvarer et slikt syn dårlig med lovens krav. Kravene retter seg til tilbydere og omhandler faktisk, ikke tillatt, bruk av nummerserier. Det følger av dette at en tilbyder derfor vil hefte for bruk som ikke er i overensstemmelse med nummerplanen, selv om brukeren er kontraktsforpliktet til ikke å utnytte nummeret

slik. Når det er sagt, vil vi imidlertid legge til at det er lite sannsynlig at PT vil reagere overfor tilbydere av bredbåndstelefonialene av den grunn at deres kunder i noen utstrekning bruker tjenesten nomadisk. Det vises i denne sammenheng til at det i dag er fullt mulig å viderekoble sitt fastnettnummer til et annet nummer, fastnett eller mobil, slik at brukeren på den måten kan "bruke" nummeret fra en annen geografisk plassering.

Det avgjørende for om PT vil gripe inn overfor nummerbruk er hvordan tjenesten markedsføres. Som tidligere påpekt er det ikke ønskelig å hindre nomadisk bruk av bredbåndstelefonitjenester. Hvis tilbydere velger å aktivt markedsføre de nomadiske egenskapene ved sin tjeneste, forutsetter imidlertid PT at dette inntil videre blir gjort ved å henvise til bruk av 85x-serien.

Økende utbredelse av bredbåndstelefonialene og de nomadiske egenskapene tjenesten har, aktualiserer imidlertid behovet for i større grad å kunne tillate bruk av nummer på tvers av fylkesgrenser. Det er generelt økende etterspørsel fra sluttbrukere om mulighet til å ta med seg sitt telefonnummer på tvers av fylkesgrenser. PT har igangsatt en utredning av muligheten til å innføre geografisk portabilitet på frivillig basis for geografiske nummer. Det er i første omgang ønskelig at hver enkelt tilbyder skal kunne velge å tilby dette til sine kunder, forutsatt at løsningen vil fungere tilfredsstillende i praksis også dersom ikke alle ønsker å tilby geografisk portabilitet. Avhengig av hvilken teknisk løsning som blir funnet hensiktsmessig, vil det også måtte gjøres visse justeringer i regelverket for å fjerne eventuelle hindringer der.

Nummer fra den nasjonale nummerplanen skal i hovedsak benyttes i Norge. Dette er bl.a. ment å motvirke "nummershopping" i den forstand at tilbydere kjøper opp nummerserier i Norge for å kunne tilby samtaler til lokaltakst på tvers av landegrenser. Av ressursmessige hensyn vil det også være problematisk å tillate permanent bruk av norske numre i andre land. Det vil være et brudd på regelverket om tilbyderne tildeler norske nummer til sluttbrukere i andre land.

Det vil imidlertid være mulig å benytte norske nummer for nomadiske bredbåndstelefonitjenester i avgrensede perioder i utlandet, på tilsvarende måte som norske mobilnummer kan benyttes for norske brukere som roamer i utlandet.

Nummer fra den nasjonale nummerplanen skal benyttes for sluttbrukere i Norge. Det vil imidlertid være mulig å benytte norske nummer for nomadiske bredbåndstelefonitjenester i avgrensede perioder i utlandet, på tilsvarende måte som norske mobilnummer kan benyttes for norske brukere som roamer i utlandet.

5.4.2 Anrop til nødnumre

Ekomloven forutsetter at bruker av offentlig telefontjeneste skal kunne foreta anrop til nødnumre fra sin telefon. Slike anrop skal formidles vederlagsfritt. Nødanrop skal videre i utgangspunktet formidles til den nødmeldesentralen som har ansvar for å besvare anrop fra den kommunen det ringes fra.

Anrop til nødnummer skal kunne skje på en slik måte at nødmeldesentralen som anropes også mottar informasjon om hvilket nummer det ringes fra, hvilken adresse (fasttelefon) eller hvilket geografisk område (mobiltelefon) det ringes fra. Denne funksjonen kalles opprinnelsesmarkering og skal bidra til at nødmeldesentralen kan dirigere hjelp til korrekt adresse, selv om oppringer ikke klarer å gi informasjon om dette selv.

Ekomloven gir hjemmel til å gi tidsbegrenset unntak fra plikten til å gi opprinnelsesmarkering, jf. ekomloven § 2-6. PT mener det ikke er behov for å gi dispensasjon fra plikten for tilbydere av bredbåndstelefonialene som kun brukes stasjonært. For slike tjenester vil det ikke være vanskeligere å oppfylle lovens krav enn for tradisjonell fasttelefonialene.

PT mener det ikke er aktuelt å gi dispensasjon fra plikten til å tilby opprinnelsesmarkering for tilbydere av bredbåndstelefonialene som kun brukes stasjonært.

For bredbåndstelefonier som åpner for nomadisk bruk, kan det imidlertid by på betydelige utfordringer å gi sikker lokalisering av nødanrop.

PT har i en overgangsfase gitt midlertidige unntak fram til 30. juni 2006 fra plikten til å gi sikker opprinnelsesmarkering, jf. ekomloven § 2-6 femte ledd. På bakgrunn av de tekniske utfordringene knyttet til nomadisk bruk av bredbåndstelefonier av kategori 3 og opprinnelsesmarkering, ser imidlertid PT at det kan bli vanskelig å utvikle en løsning i løpet av så kort tid. PT vil derfor vurdere å forlenge de dispensasjonene som har blitt gitt og eventuelt innvilge nye søknader om dispensasjon.

I forbindelse med at disse midlertidige dispensasjonene er gitt, er det stilt følgende vilkår:

- Tilbyderen forplikter seg til, på en klar og entydig måte, å informere potensielle sluttbrukere om risikoen ved nomadisk utnyttelse av tjenesten. Slik informasjon skal gis i forbindelse med markedsføringen av tjenesten før avtale inngås. For sluttbrukere som allerede har inngått avtale, skal slik informasjon ettersendes.
- Tilbyderen forplikter seg til å registrere sine kunders hjemmeadresser og formidle denne til nødmeldesentralen sammen med en merking av anropet som (potensielt) nomadisk bredbåndstelefonier. Nødmeldesentralen har da mulighet for å stille kontrollspørsmål om det ringes fra den adressen som er registrert som hjemmeadresse for telefonnummeret.

Forpliktelsene ovenfor vil kunne presiseres ytterligere av PT i de enkelte vedtak som blir utferdiget på bakgrunn av konkrete anmodninger om unntak.

I en overgangsfase har PT gitt midlertidige unntak fra plikten til å gi sikker opprinnelsesmarkering for tilbydere av bredbåndstelefonier som åpner for nomadisk bruk. Det har blitt stilt konkrete vilkår til slike unntak, bl.a. krav til å registrere kundens hjemmeadresse og formidle denne til nødmeldesentralen sammen med en merking av anropet som (potensielt) nomadisk bredbåndstelefonier. PT vil fortsatt kunne gi slike unntak etter søknader.

Enkelte tilbydere synes å være av den oppfatning at de ikke er ansvarlige for eventuelle feil med lokalisering av nødanrop ved nomadisk bruk dersom den aktuelle brukeren er avtalemessig forpliktet til ikke å bruke telefonen nomadisk. Som redegjort for under punktet om nummerbruk (kapittel 5.4.1), samsvarer et slikt syn dårlig med lovens krav. Det følger av dette at en tilbyder vil være ansvarlig for bruk som ikke er i overensstemmelse med lovens krav, selv om brukeren er avtalemessig forpliktet til ikke å bruke telefontjenesten slik. For å unngå ansvar i slike tilfeller, må tilbydere derfor ha fått innvilget dispensasjon etter ekomloven § 2-6 femte ledd.

5.4.3 Måling av og informering om kvalitet

I henhold til ekomloven § 2-2, jf. ekomforskriften § 1-6 plikter tilbyder av offentlig telefontjeneste å måle kvaliteten på sin tjeneste og gi informasjon om dette til allmennheten. Plikten gjelder også tilbydere av bredbåndstelefonier av kategori 3. ETSI EG 201 769-1 gir definisjoner og målemetoder for de kvalitetsparametere som skal måles. PT er i ferd med å revidere måten den ovennevnte kvalitetsrapporteringen skal gjennomføres på. I denne prosessen vil PT vurdere hvilke parametere som tilbyderne av bredbåndstelefonier skal måle og rapportere om.

Tilbydere av bredbåndstelefonier skal måle og rapportere om kvalitet på sine tjenester. PT er i ferd med å revidere måten kvalitetsrapporteringen for bredbåndstelefonier skal gjennomføres på. I denne prosessen vil PT vurdere hvilke parametere som tilbyderne av bredbåndstelefonier skal måle og rapportere om.

5.4.4 Kommunikasjonskontroll

Kommunikasjonskontroll (lawful intercept) er regulert i ekomloven § 2-8, og er dels tale om lov-messig tilgang til trafikk- og lokaliseringsdata (informasjon om hvem som kommuniserer med hvem, når og hvorfra (historiske data eller gitt i sanntid)), og dels innholdet i kommunikasjonen (avlytting skal gis i sanntid, annet innhold kan gis som historiske data). Loven gir en absolutt plikt for tilrettelegging for kommunikasjonskontroll, men angir ikke noen løsning.

PT har igangsatt et eget arbeid om kommunikasjonskontroll knyttet til IP-baserte tjenester, herunder bredbåndstelefonti, med sikte på å nå frem til en løsning som fungerer tilfredsstillende her. Tilbydere av bredbånd og bredbåndstelefonti vil få anledning til å vurdere og å kommentere resultatet av PTs arbeid før et forpliktende regelverk fullføres.

6 Bredbåndstelefonti og SMP-reguleringen

6.1 Om relevante markeder og SMP-regulering

Det gjeldende regulatoriske rammeverk på ekomområdet bygger på fem direktiver vedtatt av EU. Direktivene ble innlemmet i EØS-avtalen med virkning fra 1. november 2004 og er implementert i norsk rett gjennom blant annet ekomloven og ekomforskriften.

EUs direktivpakke på ekomområdet og implementeringen av denne gjennom ekomloven innebærer at PT ved såkalt "SMP-regulering" utpeker aktører med sterk markedsstilling i de relevante markeder og pålegger særskilte forpliktelser. SMP-regulering kan naturlig deles inn i tre faser:

- Definere relevante produktmarkeder og geografiske markeder
- Foreta markedsanalyse av de enkelte relevante markeder og utpeke eventuelle tilbydere med sterk markedsstilling
- Pålegge særlige forpliktelser på tilbydere med sterk markedsstilling med bakgrunn i identifiserte konkurranseproblemer.

For ytterligere informasjon om SMP-regulering og prosessene frem til endelig vedtak fattes i de forskjellige relevante markeder vises til PTs hjemmeside www.npt.no under menyvalget SMP.

6.2 Bredbåndstelefonti og de relevante markeder

EFTAs overvåkningsorgan, ESA, har på bakgrunn av direktivpakken fra EU forhåndsdefinert 18 relevante markeder for ileggelse av særskilte forpliktelser¹⁰. PT har avgrenset og analysert de 18 markeder etter norske forhold og konkludert med at bredbåndstelefonti av kategori 3 inngår i de relevante sluttbrukermarkedene for fasttelefonti (dvs. markedene 1-6) og de relevante grossistmarkedene for originering, terminering og transitt i fastnett (dvs. markedene 8-10). Denne konklusjonen følger av en vurdering av substituerbarhet på tilbuds- og etterspørselssiden, som er den metoden som ESA har anbefalt for avgrensning av de relevante markeder¹¹. I alle disse markedene har PT funnet at Telenor har sterk markedsstilling og pålagt særskilte forpliktelser¹². I marked 9 (terminering i fastnett) har PT i tillegg utpekt totalt 12 andre tilbydere med sterk markedsstilling i markedene for terminering av trafikk i eget fastnett.

Nedenfor går PT kort gjennom hvilke særskilte forpliktelser som PT har vedtatt i henholdsvis markedene 1-6 og 8-10 som gjelder for bredbåndstelefonti. PT viser for øvrig til de respektive vedtakene for markedene 1-6 og 8-10, herunder de respektive markedsanalyser, for en fullstendig

¹⁰ Se www.npt.no for en oversikt over de 18 forhåndsdefinerte markedene.

¹¹ Se www.npt.no for nærmere beskrivelse av metode for markedsanalyse.

¹² PTs vedtak i marked 1-6 21. april 2006 og PTs vedtak i marked 8-10 24. mars 2006. Se www.npt.no hvor vedtakene med vedlegg for disse markedene kan nedlastes.

begrunnelse for inkludering av bredbåndstelefoeni i disse relevante markeder og for pålegg om særskilte forpliktelser.

PT har konkludert med at bredbåndstelefoeni av kategori 3 inngår i de relevante sluttbrukermarkedene for fasttelefoeni (dvs. markedene 1-6) og de relevante grossistmarkedene for originering, terminering og transitt i fastnett (dvs. markedene 8-10).

6.3 Særskilte forpliktelser i markedene for originering, terminering og transitt i fastnett (markedene 8-10)

PT fattet vedtak i de relevante grossistmarkedene for originering, terminering og transitt i fastnett (markedene 8-10) 24. mars 2006. Til grunn for vedtaket ligger blant annet markedsanalyser (vedlegg 1 til vedtaket) og utpeking av Telenor som tilbyder med sterk markedsstilling alle tre markeder. I marked 9 (terminering i fastnett) har PT i tillegg utpekt totalt 12 andre tilbydere med sterk markedsstilling i markedene for terminering av trafikk i eget fastnett.

Som tilbyder med sterk markedsstilling i markedene 8-10, er Telenor pålagt å imøtekomme enhver rimelig anmodning om tilgang (samtrafikk i form av originering, terminering og transitt) i disse markedene. I tillegg til tilgangsplikten er Telenor i alle tre markeder pålagt forpliktelser om prisregulering i form av pristak, kostnadsregnskap, transparens og ikke-diskriminering. I forhold til originering (marked 8) har PT lagt til grunn at de relevante konkurranseproblemene kun gjelder i forhold til PSTN/ISDN. Dette betyr at Telenor kun er pålagt å tilby et origineringsprodukt basert på PSTN/ISDN. Når det gjelder terminerings- og transittmarkedene (markedene 9 og 10), knytter de relevante konkurranseproblemene seg både til PSTN/ISDN og bredbåndstelefoeni, slik at forpliktelsene vil gjelde i forhold til begge former for telefoeni.

Når det gjelder øvrige tilbydere enn Telenor som har blitt utpekt som tilbydere med sterk markedsstilling i marked 9 (terminering), er disse pålagt å imøtekomme enhver rimelig anmodning om tilgang (samtrafikk i form av terminering), å sette rimelige priser og å opplyse om sine termineringspriser på respektive hjemmesider på Internett. Disse forpliktelsene gjelder også tilbydere av bredbåndstelefoeni av kategori 3 som har innflytelse over egen termineringspris og som dermed er blitt utpekt som tilbydere med sterk markedsstilling.

Tilbydere av bredbåndstelefoeni som har innflytelse over egen termineringspris er utpekt som tilbydere med sterk markedsstilling i markedene for terminering av trafikk i eget fastnett. Disse er underlagt særskilt regulering, bl.a. regulering av termineringspris.

6.4 Særskilte forpliktelser i sluttbrukermarkedene for fasttelefoeni (markedene 1-6)

PT fattet vedtak i de relevante sluttbrukermarkedene for fasttelefoeni (markedene 1-6) 21. april 2006. Til grunn for vedtaket ligger blant annet markedsanalyser (vedlegg 1 til vedtaket) hvor Telenor er utpekt som tilbyder med sterk markedsstilling i alle seks markeder.

Som tilbyder med sterk markedsstilling er Telenor pålagt å tilby fast forvalg og forvalg ved bruk av prefiks¹³. I tillegg har PT pålagt Telenor å tilby videresalg av abonnement på grossistnivå i marked 1 og 2. PT har kommet til at konkurranseproblemene i sluttbrukermarkedene for fasttelefoeni relaterer seg i hovedsak til PSTN/ISDN. Disse forpliktelsene som er pålagt Telenor på grossistnivå gjelder derfor kun for PSTN/ISDN-telefoeni, og ikke for bredbåndstelefoeni.

På sluttbrukernivå har PT vedtatt at Telenor forbys å koble bredbåndstelefoeni med andre elektroniske kommunikasjonstjenester på en slik måte at sluttkunden ikke kan velge å kjøpe tjenestene enkeltvis, med unntak av koblinger mellom Telenors tilbud om bredbåndstelefoeni og Telenors

¹³ Forpliktelsen om fast forvalg og forvalg ved bruk av prefiks følger av ekomloven § 4-11, men PT har i vedtakene i marked 1 og 2 spesifisert innholdet i forpliktelsen.

bredbåndsaksesstjeneste. Et tilsvarende koblingssalgsforbud for PSTN/ISDN-telefoni følger direkte av ekomforskriften § 5-10 ettersom Telenor i all hovedsak oppfyller leveringsplikten etter ekomloven § 5-1 ved å tilby PSTN/ISDN-telefoni. Både for PSTN/ISDN-telefoni og bredbåndstele-
foni skal eventuelle avvik i priser og vilkår mellom tilbud på enkelttjenester og koblede tilbud (hvor fasttelefoni inngår som en av flere tjenester) være transparente, objektivt begrunnet og reflektere underliggende kostnadsforskjeller. Videre er Telenor i sluttbrukermarkedene for fasttele-
foni ilagt et forbud mot prisdiskriminering på visse vilkår. Forbudet mot prisdiskriminering gjelder imidlertid ikke for bredbåndstele-
foni.

I tillegg har PT ansett det som nødvendig å ilegge en særskilt transparensforpliktelse som stiller krav til offentliggjøring av midlertidige rabatter i privatmarkedet. Denne forpliktelsen gjelder imidlertid kun for tilbud om PSTN/ISDN-telefoni. I forhold til bredbåndstele-
foni anses transpa-
renskrav som følger direkte av ekomloven og ekomforskriften å være tilstrekkelig.

Konkurransproblemene i sluttbrukermarkedene for fasttelefoni relaterer seg i hovedsak til PSTN/ISDN og ikke til bredbåndstele-
foni. Dette innebærer bl.a. at Telenors bredbåndstele-
foni-tje-
neste ikke vil være underlagt krav om videresalg av abonnement, fast forvalg og forvalg ved bruk av prefiks.

Vedlegg A – Oversikt over bestemmelsene som får anvendelse på bredbåndstelefoeni

Ved å tilby (offentlig) elektronisk kommunikasjonstjeneste er en tilbyder, herunder tilbydere av bredbåndstelefoeni av kategori 2 og 3, automatisk underlagt et sett av forpliktelser. Noen sentrale forpliktelser er:

1. Tilrettelegge for gjennomføring av kommunikasjonskontroll, jf. ekomloven § 2-8.
2. Offentliggjøring av grensesnitt mot brukerne (brukerutstyret), jf. ekomforskriften § 1-5.
3. Tilbud om avtale til sluttbruker, jf. ekomforskriften § 1-8.
4. Tilbud om spesifisert faktura, jf. ekomforskriften § 1-9.
5. Etterleve krav om kommunikasjonsvern mv., jf. ekomforskriften kapittel 7.
6. Ha oversikt over brukere med samfunnskritisk funksjon og hvilke tjenester disse brukerne kjøper, samt kunne innføre spesielle tiltak for å sikre disse kundene videre tjenester i krise- og beredskapssituasjoner, kunne gi slike brukere prioritet osv., jf. ekomforskriften kapittel 8.

I den grad den aktuelle bredbåndstelefoenitjenesten kan karakteriseres som en offentlig telefon-tjeneste (noe som normalt er tilfellet for bredbåndstelefoenitjenester av kategori 3), vil i tillegg det sett av forpliktelser som er knyttet til leveringen av slike tjenester få anvendelse. De viktigste forpliktelsene som knytter seg til tilbud av offentlige telefon-tjenester er:

7. Registreringsplikt, jf. ekomloven § 2-1.
8. Tilrettelegge for anrop til nødsentraler, herunder plikt til å gi opprinnelsesmarkering av slike anrop, jf. ekomloven § 2-6.
9. Måling av kvalitet og informasjon om oppnådde resultater, jf. ekomforskriften § 1-6.
10. Offentlig tilgjengelig informasjon om leveringsvilkår, jf. ekomforskriften § 1-7.
11. Tilby nummervisning så langt dette er teknisk mulig og økonomisk forsvarlig, jf. ekomforskriften § 6-1 første ledd.
12. Tilby sluttbruker å kunne reservere seg mot å motta anrop uten nummervisning, jf. ekomforskriften § 6-1 annet ledd.
13. Tilby sluttbruker å kunne reservere seg mot å vise sitt nummer til anropende sluttbruker, herunder ved viderekopling, jf. ekomforskriften § 6-1 tredje ledd.
14. Gi informasjon om sluttbrukere på sin tjeneste til tilbyder av katalogtjeneste og nummeropplysningstjeneste, jf. ekomforskriften §§ 6-2 og 6-3.
15. Tilby tilleggstjenester til offentlig telefon-tjeneste (viderekopling, sperreprogram for utgående samtaler, innvalg) samt gjøre det mulig for sluttbruker å hindre viderekopling av samtaler til sitt terminalutstyr, jf. ekomforskriften § 6-4.
16. Bruk av telefonnummer skal være i tråd med nasjonal nummerplan og med det til enhver tid gjeldende regelverk, jf. ekomloven kapittel 7, jf. nummerforskriften.